

{ **اليوم الأول** DAG1 }
Maandag 14 maart }

IK BEN IN ISTANBUL. HET IS EEN BITTERKOUDE OCHTEND. DAT had ik niet verwacht op mijn reis naar Irak. Ons hotel is klein en keurig en doet meer denken aan een skihut. De oprit is gedeeltelijk sneeuwvrij gemaakt, zodat er levensgevaarlijke stukken gladheid zijn ontstaan.

Het is nog donker.

Geen tijd voor een ontbijt. Rechtstreeks naar het vliegveld. Het werd nog geen vier jaar geleden geopend op een groot stuk van wat ooit een staatsbosgebied was. Alles aan de luchthaven is groot en protserig. De verkeerstoren is meer dan honderd meter hoog en heeft de vorm van een tulp, de nationale bloem van Turkije. Het is er stampvol.

We nemen een binnenlandse vlucht, en dat zou het leven eenvoudig moeten maken, maar al snel merken we dat elk stukje van onze filmuitrusting, die gisteren uitgebreid is gecontroleerd, nu weer uitgebreid wordt gecontroleerd. Bij mij slaat opeens de combinatie van achtergrondlawaai, mondkapje en gebrek aan ontbijt toe, en als ik opsta voel ik me zo wankel dat ik me even moet vastgrijpen.

Ik maakte me al een tijdje zorgen over mijn gezondheidstoestand en over de vraag of ik de reis wel aan zou kunnen. Ik heb gedaan wat ik kon om fit te blijven, maar hoe ik er echt aan toe ben zal pas duidelijk worden als we onderweg zijn. Een duizeling op dag één is geen goed begin.

Ik schrijf mijn moment van zwakte toe aan uitdroging en inderdaad, na water, koffie en sap op de vlucht van anderhalf uur naar

Elazığ in Centraal-Turkije voel ik me weer vol nieuwe energie.

Istanbul is de enige plek op deze reis waar ik eerder ben geweest. Vanaf nu tot onze aankomst in Basra is alles een eerste keer.

Elazığ ligt tussen met sneeuw bedekte toppen, op meer dan duizend meter boven zeeniveau en er wonen tweehonderdduizend mensen. Terwijl we naar ons hotel rijden, hoor ik de klanken van een muezzin die oproept tot het gebed. Het herinnert me eraan dat de fundamenten van het hedendaagse Turkije weliswaar seculier zijn, maar dat 90 procent van de bevolking van het land moslim is. Het herinnert me er ook aan dat de huidige president, Recep Tayyip Erdoğan, veel gedaan heeft om de religie in de Turkse politiek terug te brengen.

We rijden naar het beginpunt van ons verhaal, het meer waar de

rivier de Tigris haar reis naar de Golf begint. Grijs wolven drijven laag over wit besneeuwde bergflanken en tijdens de elkaar opvolgende winterse buien is het landschap helemaal onzichtbaar.

We zouden net zo goed op IJsland kunnen zitten.

Dan, als we beginnen met filmen, een transformatie. Het lage wolkendek trekt open en opeens toont het Hazarmeer zich in zijn volle luister. Het water schittert als zilver in de zon, zoals dat past bij de bron van een van de machtigste rivieren ter wereld. Verlaten en op een rustige manier spectaculair.

Funda, onze Turkse fixer, vertelt me dat Hazar het enige natuurlijke meer is in een land van stuwmeren. Wat meteen een van de onderwerpen oproept waar we het tijdens onze reis over zullen hebben. Het water. Het water dat zich in deze Turkse hoogvlaktes verzamelt, is een vitale en uiterst waardevolle hulpbron, niet alleen voor Turkije, maar ook voor zijn buurland. Het is nog even on-

DAG 1

misbaar voor het leven in Irak als het tienduizend jaar geleden was. Hoe dat water wordt beheerd is daarom voor beide landen van enorme betekenis.

Ik doe mijn eerste cameraoptreden met het donkere water van het meer achter me. Het kost me moeite om goed voor het voetlicht te brengen wat er zo belangrijk is aan deze plek en waarom we hier zijn. Ik realiseer me dat ik dit al een tijdlang niet heb gedaan en een beetje roestig ben.

Terug in het hotel in Elaziğ komen we allemaal samen voor het eten. Iedereen is blij dat we eindelijk vertrokken zijn. Vroeg naar bed, in de hoop wat gemiste slaap in te halen. Maar de wetenschap dat we morgen al voor het krieken van de dag weg moeten en dat mijn wekker op het punt staat het te bevestigen, houdt me wakker.

